

Feriba Vefi

Uçup Giden Bir Kuş

Türkçesi: Lale Javanshir

Roman

1.

Burası Komünist Çin. Çin'i hiç görmedim ama bizim mahalleye benzer bir yer olabileceğini düşünüyorum. Hayır, daha doğrusu bizim mahalle Çin gibi; her taraf insan kaynıyor.

Çin sokaklarında hiçbir hayvan türüne rastlanmıyormuş. Nereye baksan insan! Bu durumda bizim mahalle Çin'den biraz daha iyi, çünkü gece gündüz balkonda dolaşan başıboş bir kedimiz var. Üçüncü kattaki komşu da galiba papağan besliyor. Sokak başında da bir kuşçu dükkânı var.

Bu eve taşındığımızda mahalleyi sevmeye karar verdim. Bu kararı vermemiş olsaydım burayı hiçbir zaman sevemeyebilirdim. Çok gürültülüydü. İlk gün, sanki bizi çevreyle daha yakından tanıştırmak istiyormuşçasına, Haşimi Bey on dört yaşındaki kızını kırbaçladı; birkaç dilden oluşmuş küfürlerini de çakıl taşları gibi bizim arka bahçeye boşalttı.

Anneme göre bizim mahalle tavan arasına benziyor, her şeyi bulmak mümkün. Doğru söylüyor, sokağımız nimet kaynıyor; pek çok fırın, sayısız bakkal var. İlk günlerde hangisinden alışveriş yap-sam da diğerleri gücenmese diye bocalıyordum. Herkese yetecek kadar manav da var.

Ama kaldırımlar sevgimi zedeliyor. Omuz omuza yürünmeyecek kadar dar, yere baksan her taraf kir. Kaldırımlar lekelerle dolu; su, tükürük, yağ, ezik sebze lekesi. Bunlar ancak insanların tahay-yülünü incelemek isteyen psikoloji öğrencilerinin işine yarar.

Başını kaldırıyorsun. Ne kadar sabır ve anlayış da göstersen bu manzaradan gurur duymak imkânsız. İslî çatılar, her tarafta

yıkanmadan iplere asılmış gibi duran çamaşırlar. Alçak, yüksek binalar iç içe geçmiş, her ara sokakta kaba inşaatı devam eden binalar var; demir kirişler, çimento torbaları, el arabaları, toprak taşıyan kamyonlar...

Her tarafta eski evler yıkılıp yeni apartmanlar yapılıyor. Hara-beye dönmüş eski evlerin yasemin ve gül çalıları şairlere bile ilham veremeyecek kadar tozlu. Orada burada küçük balkonlu, demir kapılı yeni apartmanlar eski evlerin hemen arkasından yükseliyor. Güneş gözlüklü, saçları arkaya taranmış ama ayakkabıları her zaman yırtık Cafer'e benziyor mahalle.

Cadde başındaki ağaçtan çok insanla dolu parkı ilk hafta keşfet-tim. Mahalle yaşlıları camsız bir vitrinde sergilenmek için seçilmiş-gibi gibi parktaki banklara sıra sıra dizilmişler.

Parka, yani cadde kenarındaki o üçgen alana gittiğimizde ço-cuklar hemen salıncaklara koşuyor. Ama o kadar kalabalık ve tozlu ki, parktan çok cehenneme benziyor.

Emir'le dolaşıyoruz, yaşlıların arasından birbirimizin gelecek-teki halini seçiyoruz. Ben her zaman iyi görünümlü, yakışıklı bir yaşlıyı gösteriyorum. Kel, çökmüş, çirkin bir adam bulup, işte bu senin geleceğin, demeye dilim varmıyor.

Benim seçtiğim yaşlı, ağaçların tepesini göremeyecek kadar kamburlaşmamış henüz. Omuzları çelimsiz görünse de, gözlerinde -kalın camlı gözlüğüne rağmen- ilgi ve merak ışığı parlıyor. Ama Emir buruşuk, yıpranmış kâğıda benzeyen yaşlı bir kadını gösteri-yor: "İşte, senin yirmi yıl sonran."

Cadde başındaki dörtyol ağzına gelince, buranın daha çok Hindistan'a benzediğini düşünüyorum; insanlar arası mesafelerin çeşitli kokularla kaplandığı bir ülke. Her nefes alışımında kokular da değişiyor. Hepsi birbirine karışınca burnum bir an kokuları ayırt etme yeteneğini kaybediyor. Yoğurtçu dükkânını geçince Şahin'e sesleniyorum. Kokudan burnumun direği kırılıyor. O an benim için kaynamış süt kokusunu pişmiş işkembe kokusundan ayırt etmek, karın ağrısını ülserden ayırt etmek kadar önemli hale geliyor.

Burası Çin de olsa Hindistan da olsa, insan kaynıyor. Çoğu da çocuk. Allah'ım, ne kadar çok çocuk var! Emir'e göre çocuktan çok

uyuşturucu bağımlısı var. Öęle yemeğinden hemen sonra sokak kalabalıklaşıyor. Park yerleri, hatta merdivenler bile insan doluyor. Merdivene asılmış ilanda, apartman sakinlerinden öğleden sonra çocuklarını dışarı salmamaları rica ediliyor.

Apartman yöneticisi, "Her ay yeni bir ilan asıyorum ama hemen yırtıyorlar," diyor.

Gülümsüyor. Kendisinin de üç çocuęu var.